

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**DN. DVRANDI|| à Sancto Portiano, in Senten=||tias
Theologicas Petri Lombardi|| Commentariorum libri||
quatuor.||**

Durandus <de Sancto Porciano>

Antverpiæ, 1567

Distinctio nona.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72607](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72607)

tantum, ideo & si Deus coagat secundum influentiam generalis intellectibus vnus angeli vt pateant alteri angelo, non sic tamen est de volitionibus.

9 Sed illud videtur satis leuiter dictum. Quia cum eadem ratio sit de volitionibus vnus angeli sicut de intellectibus vt pateant alteri angelo, quod deus impediatur cognitione vnus, & non alterius, non est probabile, quia deus nihil subtrahit a tota specie quod sit nature debitum, nec iudicium quod deus sibi referuauit facit aliquid ad hoc quia deus non solum iudicabit de occultis, sed etiam de manifestis: nec solum de interioribus, sed de exterioribus. Sicut ergo nihil derogatur iudicio quo iudicabitur de manifestis & exterioribus propter hoc quod sunt nobis nota. Sic nihil praeiudicaret iudicio eius si volitiones interiores essent omnibus notae, imo contrarium (vt videtur) deberet dici: nam doctores communiter ponunt quod omnia dicta, facta, cogitata, bona & mala patebunt omnibus in iudicio ad hoc vt Dei iudicium appareat omnibus esse iustum.

10 Alii vero dicunt idem & latius (licet occultius) scilicet quod quilibet angelus videt cogitationem & volitionem alterius non solum quid sit, & an sit, sed de quo sit, non tamen videt de pluribus cogitatis ab alio quantum, vel secundum quem gradum cogitat de quolibet illorum, maxime quantum ad obiecta secundaria, nec de pluribus volitis scit ad quod magis afficiatur, vel ad quod cogitatum seu volitum magis attendat. Cuius ratio assignatur talis, quantum species magis distat a re representata tanto minus efficaciter representat eam, nunc est ita quod species existentes in mente angeli cognoscentis cogitationem alterius, & mediante cogitatione rem cogitatum magis distat in representando rem cogitatum ab alio quam distat species per quam alius cogitat rem eadem: ergo ille angelus minus perfecte apprehendit illam rem quam apprehendit mediante cogitatione alterius, quam ille alter apprehendit eam, quia immediatius fertur in ipsam per seipsum propriam.

11 Haec autem opinio non probat principale conclusionem quam ponit, videlicet quod vnus angelus videat seu cognoscat cogitationem & volitionem alterius quid sit, & an sit, & de quo sit, nisi supponat probationem quam ponit precedens opinio, videlicet quod intellectio & volitio angeli sint quaedam actuabilia, & ideo ab alio angelo cognoscibilia. Nec probant secundam conclusionem, videlicet quod vnus angelus videns cogitationem & affectionem alterius non videt de pluribus cogitatis ab alio angelo: quantum, vel secundum quem gradum cogitat de quolibet illorum, nec de pluribus volitis ad quod eorum magis afficiatur, vel attendant. Sed solum probat quod vnus angelus non ita perfecte cognoscat cogitationem & affectionem alterius, & mediante cogitatione & affectione res cogitatas & volitas sicut ille alter angelus de quo non est multum dubitandum. Veruntamen si consideretur quod vnus angelus videret in intellectu & voluntate alterius cogitationem & volitionem eius, necesse esset dicere quod cognosceret de cogitatione de quo esset, & vtrum esset affirmatiua an negatiua, an dubitatiua. Et de volitione vtrum esset secundum electionem an fugam, maxime si ponatur quod actus intelligendi differant specie secundum specificam differentiam obiectorum, quia si actus differat specie per differentiam obiectorum, (Cum angelus cognoscat de quolibet actu an sit, & quid sit perfecte) oportet quod cognoscat obiectum a quo habet suum esse specificum. Et secundum hoc cum actus simplex differat specie ab actu composito & diuidente, & componens a diuidente, necessarium est quod angelus cognoscat de actu cogitationis cuiuscumque an sit simpliciter compositus, an diuisus, & de quo obiecto & de quibus obiectis.

12 Si autem aliquis teneret quod omnes intellectiones hominis respectu quorumcumque obiectorum essent vnus speciei, ex eo quod proprius actus & propria perfectio alicuius speciei quemadmodum intelligere humanum est proprius actus & propria perfectio speciei humanae, non videtur posse pluralitari secundum speciem, tunc posset aliter qualiter sustineri quod angelus non potest cognoscere de cogitationibus nostris vtrum sint affirmatiue, an negatiue, nec de volitionibus vtrum sint secundum electionem an fugam. Cuius ratio est quia inter duas formas spirituales eiusdem speciei non videtur posse esse aliqua differentia nisi secundum intentum & remissum, quauis enim in for-

mis corporalibus quantitate extensis possint inueniri plures aliae differentiae ratione quantitatis corporeae, puta secundum magnum & paruum figuratum sic vel alter, tamen in spiritualibus nulla videtur posse reperiri nisi secundum intentum & remissum. Nunc est ita quod intentum & remissum in actibus intelligendi non potest sufficere ad hoc quod vnus actus cognoscatur tanquam affirmatiuus, & alius tanquam negatiuus. Sed solum quod per vnum actum apprehenditur obiectum intentum & perfectius quam per alium, ergo ex parte cogitationis, vel intellectiois nullo modo potest cognoscere angelus de cogitatione alterius an sit affirmatiua an negatiua. Et sic patet quod cogitationem nostram vel angelum nullus angelus cognoscere potest quantum ad affirmationem & negationem, & per consequens nec volitionem quantum ad electionem vel fugam, quia quod est affirmatio & negatio in intellectu pratico, hoc est profectio & fuga in voluntate vt habetur 6. Ethicorum.

13 Sed contra hoc obicitur quia secundum Philosophum 2. de anima, actus distinguuntur per obiecta, ergo obiectorum differentiam secundum speciem sunt actus intelligendi differentes secundum speciem, cuius oppositum est assumptum. Et dicendum ad hoc quod quando Philosophus dicit quod actus distinguuntur per obiecta, intelligendum est de obiectis quantum ad communem rationem obiecti secundum quam adaequatur potentie, vt dicitur quod sicut color distinguuntur a sono sic videre & audire, & non de distinctione obiectorum quae habent sub communi & formali ratione obiecti, vt dicitur quod sicut albedo differt a nigredine specie, sic differt visio albi a visione nigri secundum speciem, quod patet: quia sicut actus distinguuntur per obiecta sic potentiae per actus, vtrumque dicit Philosophus in eodem textu. Constat autem quod potentia visiva quae elicit actum videndi albedinem non differt specie a potentia visiva quae elicit actum videndi nigredinem, Sed est vna & eadem, sed differt solum ab aliis potentiis quorum actus feruntur in obiecta differentia secundum adaequatam rationem per quam respiciuntur a potentia, quare &c.

14 Huc autem opinioni videlicet quod angelus non potest cognoscere de cogitationibus nostris an sint affirmatiue an negatiue de aliquo, nec de volitatibus nostris an sint secundum profectioem an fugam, magis concordat communis doctrina, & communis modus loquendi, & plures auctoritates scripturae secundum superfluum literae, & tamen difficile est ea efficaciter probare. Modus enim probandi statim positus patitur calumnia in suppositione illa qua dicitur quod omnes actus intelligendi sunt vnus speciei, & in eo quod assumitur in ratione quod inter formas spirituales non est differentia nisi secundum intentum & remissum. Et primam quidem istorum potest rationabiliter sustineri, sed secundum nullo modo est verum. Si enim illud esset verum sequeretur quod per omnes intellectiones intelligeretur eadem, sed per vnam inrensus & per aliam remissus quod est manifeste falsum. Quare ergo opinio sit verior ipsa an eius opposita ad praesens non determino. Sed respondeo ad rationes vtriusque partis.

15 Ad primam dato quod intelligere nostrum sit quaedam forma intellectus nostri cognita ab angelo, non oportet tamen quod eius habitudinem ad obiectum secundum affirmationem, vel negationem cognoscat, cum obiectum vtriusque sit idem videlicet termini quorum vnus affirmatur de altero, vel negatur & intellectiones similes si sint eiusdem speciei.

16 Ad aliam in oppositum dicendum quod solus deus nouit plene corda omnium hominum quantum ad omnes cogitationes & affectiones, non solum praesentes & praeteritas, sed & futuras quod nulli creaturae conuenit, nihil tamen prohibet angelum nosse cogitationes & volitiones praesentes secundum illos qui dicunt quod omnes differunt inter se secundum speciem.

Sententia nonae distinctionis in generalis & specialis.

Post praedicta superest cognoscere. Superius determinauit Magister de conditione & qualitate angelorum. Hic vero determinat de eorum distinctione quantum ad ordines & officia. Et diuiditur in duas.

Primo

Primò determinat eorum distinctiones quantum ad ordines. Secundò quantum ad officia. Secunda in principio decimè distinctionis, hic etià inuestigandum est. Prima est principalis lectionis & diuiditur in duas. Primò determinat sui intentum. Secundò incidenter determinat & rangit quo modo homines assumuntur ad ordines angelorù & secunda ibi, notandum verò est. Prima in tres partes diuiditur. Primò determinat ordinè dist. Secundò distincti omnis tēpus. Tertio distinctionis modū. Secunda ibi, iam nunc inquirere reicit. Tertia ibi, præterea cōsiderari oportet. Prima in quatuor. Primò ponit intentum suū in generali. Secundò prosequitur in speciali tangendo angelorū dist. Tertio proponit nominationis rationē. Quarto proponit contra dictum obiectum. Secunda ibi, hic considerandum est. Tertia, hæc nomina illa. Quarta ibi, sed oritur questio. Secunda pars principalis in qua determinat incidenter quomodo homines assumuntur ad ordines angelorum diuiditur in duas partes. Primò mouet questionem & soluit. Secundò incidenter adducit quandam determinationem de numero hominum saluandorum tangendo diuersos modos. Secunda ibi, non enim secundum numerum eorum. Hæc est diuini lectionis, & sententia in generali.

2 IN Speciali sic procedit. Primò proponit nouem esse ordines angelorum, & dicit tres ternarios esse distinctos & quilibet ternariū consistere tribus ordinibus quorū tres sunt superiores. s. Seraphin, Cherubin, & Throni. Tres sunt mediū. s. Dominiones, Principatus, & Potestates. Tres vero inferiores. s. Virtutes, Archangeli, & Angeli secundum doctrinā Dionysii. Deinde ostendit quid est ordo dicens, q̄ ordo est multitudo spirituum celestium, qui inter se in aliquo gratiæ munere assimilantur, & in naturalium donorū participatione cōueniunt. Quod patet per exempla, quia Seraphin cōueniunt in charitatis ardore, Cherubin in scientiā plenitudine: & sic oēs qui sunt vnus ordinis conueniunt in eo quod illi ordini propriū est. Postea dicit, q̄ angelis non conueniunt nomina propter se, sed propter nos (scilicet vt nobis per huiusmodi nominationes innotescant.) Nominantur autē singuli ordines à donis gratiarum, quæ quidem dona, licet sint omnibus cōmunia, non tamen æqualiter omnibus conueniunt, sed aliqui sublimius & perfectius hæc dona aliis possident, vt superiores ordines inferioribus. Et quantum omnia dona superiores habeant perfectius, cum superiores ex principalibus sortiuntur nomina relinquētes alia ad nominationem inferioribus. Vnde supremus ordo. s. Seraphin denominatur ab excellentiori dono, scilicet charitatis. Sequens verò post illum. s. Cherubin denominatur à scientiā quæ post charitatē est donum excellentius, & sic de aliis. Postea obiicit contra hoc quod dicit q̄ secundus ordo, scilicet Cherubin videtur per hoc esse maioris scientiæ q̄ Seraphin. Et respondet q̄ ideo Seraphin nō denominantur à scientiā, quia potiori dono possident, scilicet charitatis. Deinde querit, vtrum à creationis initio ordines sic fuerunt distincti. Et probat primo quod sic, quia angelus qui cecidit dicitur maior fuisse & de principatibus, & potestatibus aliquos secum traxisse, & factos demones, sed contrarium videtur, quia ordines denominantur à donis gratuitis quæ demones non habuerunt. Respondet quod à creatione non habuerunt distinctionem ordinū, sed habuerunt diuersitatem naturalium donorum. Et secundum hæc receperūt diuersa dona gratuita secundum quæ habuissent distinctos ordines si persistissent. Et ideo demones dicuntur cecidisse de aliquo ordine, quia si permansissent ad illos ordines pertinuissent. Postea querit, vtrum omnes angeli eiusdem ordinis sint æquales. Et licet quidam dicant q̄ sic, Magister tamen dicit, quod nō, quia sicut in ordine Apostolorū & Martyrum quidā sunt aliis digniores, ita etiā est in ordine angelorū. Deinde querit cū hoies assumantur ad ordines angelorū cū nō sint nisi 9. ordines angelorū, quō dicitur ordo decimus esse de hoibus, Et respondet q̄ hoc ideo dicitur quia tot hoies saluabuntur quot sunt angeli beati. Et ideo dicitur saluandi tot quot possūt facere vnū ordinē decimū. Vltimo dicit q̄ numerus saluandorū hominū erit iuxta numerū angelorū qui remanserūt. Et hoc probat per beatū Greg. di-

cit tamē quod aliquibus visum est quod tot saluabuntur quot angeli conuerunt.

QUESTIO PRIMA.

Vtrum distinctio Hierar. data à Dion. sit bona.

Circa distinctionē istam primò queritur, quid sit Hierarchia. Et videtur q̄ distinctio data à Dion. non sit bona, quia pars integralis nō prædicatur de toto, sed ordo est pars integralis Hierarchie (vt videtur) quia in quacunq̄ hierar. sunt tres ordines secundum Dion. ergo nō bene dicitur quod Hierar. sit ordo.

2 Item distinctio nō debet dari per res diuersorum generum. Sed ordo, scientiā & actio quæ ponuntur in distinctione hierarchie sunt diuersorum generum, ergo &c.

3 IN CONTRARIUM est beatus Dion. qui dicit finit hierar. 3. cap. celestis hierarchie sic, Hierarchia est diuisus ordo scientiæ & actio, &c.

4 RESPONSIÓ. Ad videndum quid sit Hierarchia, considerandum est supra quid fundetur. Est autē notandum q̄ angeli omnes beati, licet videantur immediate diuinam essentiā in qua visione eorū beatitudo consistit, mysteria tamen gratiæ, & ea quæ circa nos agere debent vt reducamur in Deum nō nouerūt nisi quarens eis reuelātur, & de eis illuminantur, & quia ea quæ sunt à deo ordinata sunt (vt dicitur ad Ro. 13.) ideo illuminationes angelorū de mysteriis gratiæ, & ceteris quæ per eos circa nos diuinitus ordinata sunt fieri, ordinē habēt. Nam quidam de his illuminantur immediate à deo vt supremi. Alii vero mediatē, mediū quidē per supremos, & infimi per medios, hæc enim est lex diuinitatis, vt dicit Dion. infima per media ad suprema reducere. Et hic ordo recipiendi diuinas illuminationes, quia ab vno originaliter procedit & dependet. s. à deo, & ad vnum tendit finaliter, scilicet vt reducamur in deū, vocatur Hierarchia, hoc est sacer principatus, ab hieros quod est factū, & archos quod est princeps, quali sacer principatus. Est enim principatus multitudo ordinata sub vno principe propter finē quē intēdit princeps. Et ideo sacer principatus vel hierar. est ordo beatorum spirituum sub deo in recipiēdo diuinas illuminationes ab ipso vt reducamur in Deum. Patet igitur quid sit hierar. & super quid fundetur. Ex quo patet per cōsequēs q̄ distinctio data à Dion. est satis cōpetens, nisi quod expositione indiget. Est autē hæc distinctio: Hierarchia est diuinus ordo, scientiā, & actio, dei forme quantum possibile est similans & ad imitandā ei diuinitus illuminationes proportionabiliter in dei similitudinē ascendēs. Ac si diceret hierar. est diuinus ordo, id est secundum spirituum celestium multitudo gradū in potestatis diuinitus ordinata & distincta scientiā & actio, dei forme quantum possibile est similas, id est per scientiā & actionē tendentiū quantum possūt ad dei similitudinē. Sed quia aliqui soli illuminantur vt inferiores. Alii vero illuminantur & illuminant vt superiores. Et hi assimilantur Deo perfectius q̄ primi, sicut perfectius assimilatur soli luna, quæ lumen recipit & trāsfundit q̄ aer qui solū recipit, sed nō trāsfundit, ideo quoad primos dicit dei forme quantum possibile est similans, sed quantum ad alios subdit & ad imitandā, &c.

5 Quod autē hæc distinctio sic exposita sit cōpetēs, patet, continet enim quicquid pertinet ad rationem principatus. In principatu enim est vnus finis quem princeps intēdit ad quē consequendū requiritur diuersitas officiorum, & scientiā dirigens in executione, & actio perducēs, quæ omnia tanguntur in distinctione hierarchie quæ sacer principatus dicitur. Potestas siquidē, seu diuersitas officiorū cum dicitur diuinus ordo, scientiā verò dirigens & actio perducens cū subditur scientiā & actio, finis autē intēdit cum dicitur dei forme, &c. Vnde Hugo exponēs hanc distinctionem dicit, Hierar. est ordo diuinus, id est potestas à deo ordinata, scientiā qua quid faciendum sit intelligant, & actio qua quod intellexerunt agendū perficiant. In ordine officiorū, in scientiā distinctio, in actione ministeriū significatur, sine ordine actio est præsumptio, sine actione ordo negligētia est, sine scientiā verò, & actio est reprehensibilis, & ordo inutilis: patet igitur quid sit Hierarchia, & super quid fundetur.

6 Ex quo cōcluditur q̄ angeli & homines (& loquor de viatoribus) necessario incidūt in diuersas hierarchias, quia cū hierarchia fundetur super receptiōe illuminationis

*Hierarchia im-
xia Dion. est
ordo sacrati-
or & scientiæ,
& operatio
que ad dei sim-
ilitudinem
pro viribus
mittit ac pro
modo suo ad
illius imitatio-
nē ex indulta
sibi diuinitus
intelligētia ha-
ce imitatio.*

sum diuinarum, illa no pertinet ad eandem Hierarchia que non possunt eode modo diuinas illuminationes recipere, sicut illa ciuitates non spectant ad eundem principatum que non subsunt eode modo, & secundum easdem leges, & consuetudines gubernationu principis. Sed angeli & homines no possunt eode modo recipere diuinas illuminationes, ergo &c. Maior patet, & minor probatur. Nam angeli recipiunt diuinas illuminationes in intelligibili puritate, homines vero sub similitudinibus rerum sensibiliu, vt patet in sacramentis ecclesie & figuris scripture. Vnde Dionys. i. cap. ccl. Hierar. dicit quod impossibile est nobis superlucere diuinum radium, nisi varietate sacroru velaminum circumuelatum, igitur &c.

7 A D Primum argumentum dicendum, quod ordo quandoq; dicitur habitudinem diuersarum personarum in eodem officio: & sic est pars Hierar. nec predicatur de ipsa. Alii vero dicunt habitudinem diuersorum officiorum adinuicem, & sic est idem quod ordinatio. Et est superius ad Hierar. Et predicatur de ipsa.

8 Ad aliud dicendum qd illud quod no est vnu per se, sed solum ratione ordinis potest notificari per res diuersorum generum: talis est Hierar. ideo &c.

QVÆSTIO SECVNDA.

Vtrum homines assumantur ad ordines angelorum.

Tho. i. q. 103. ar. 3.

Secundo queritur, vtrum homines assumantur ad ordines angelorum. Videretur quod non, quia quicumque differunt in Hierarchia, differunt in ordine. Sed homines & angeli differunt in Hierarchia (vt prius probatum est) ergo &c.

2 Item plus distat natura hominum a natura angelorum quam natura vnus angeli a natura alterius. Sed angelus inferioris ordinis nunquam assumitur ad ordinem superioris, ergo &c.

3 IN CONTRARIVM est quod dicit Grego. & habetur in litera.

4 Item Matth. 22. promittitur hominibus quod erunt sicut sancti angeli dei in celis.

5 RESPON SIO. Homines assumi ad ordines angelorum potest intelligi dupliciter. Vno modo quantum ad aequalitate officii. Alio modo quantum ad aequalitate premissi. Primo modo nunq; assumuntur homines ad ordines angeloru, quia actus & officia ordinum sunt purgare, illuminare, perficere, custodire & nuntiare, hoc autem non conuenit sanctis post resurrectione, nec modo conuenit animabus beatorum secundum communem legem, licet aliqui ex diuina dispensatione quandoq; reuelauerint, & nunciauerint aliqua viuentibus, sed priuilegia paucorum non faciunt legem communem, ideo &c. Causa autem huius est forte, quia actus & officia ordinum angelorum circa nos competat eis secundum gradum nature simul & gratie quam habent inter nos & Deum, vt declarabitur infra dist. 11.

6 Si vero intelligatur de aequalitate premissi dicendum quod non omnes homines beati assumuntur ad equalitatem talem (puta pueri baptizati morientes anteq; habeant usum libe. arb.) Cuius ratio est, quia plus potest gratia cum actu meritorio q; gratia sola. Sed pueri decedentibus post baptismum ante usum libe. arb. dabitur gloria propter solam gratiam qua in baptismo receperunt. Angelis autem no redditur gloria pro gratia cum actu meritorio, quia sua beatitudine meruerunt, vt dictu fuit prius, ergo amplior gloria est in quolibet angelo q; in pueris baptizatis decedentibus anteq; meruerint aliquid per actum propriu. Item secundum Magistrum Sent. & alios doctores angelis data est gratia secundum proportionem suorum naturalium, credibile etia est quod pueris in baptismo secundum comunem legem deur gratia secundum proportionem naturalium, quia ex parte eorum non est aliqua differentia, sed est equalis capacitas nature. Cum igitur natura angelica excedat humanam, videtur quod gratia data angelis in sua creatioe excedat gratia qua comunitur datur pueris in baptismo, propter quod habendo respectu ad solam gratiam adhuc videtur qd pueri morientes non pertingat ad equalem gloriam cum minimo angelo. Nec istud est contra dictu beati Greg. quia ipse no

a. d. 17. q. 3
1107. 9.

dicit qd omnes homines ascendent ad aliquem de ordinibus angelorum, sed quod ad singulos ordines angeloru aliqui de hominibus assumuntur, quod est verum de illis qui propriis meritis talem gradum sibi acquisiuerunt, iuxta quod est intelligendum qd nullus homo per vnicum actum meritoriu potest sibi acquirere talem gradum qualem quilibet angelus obtinuit per vnicu meritoriu, quia supposita equali gratia quantitas meriti attenditur secundum quantitatem intentionis actus voluntatis per maiorem bonitatem & detestationem mali. Sed ista intentio fuit maior in angelo in quo fuit secundum totum contactum suae nature, vt dictu fuit primo lib. dist. 17. q. 3. qd potest esse in homine qui est inferioris nature, & in quo appetitus sensitius retrahit a bono appetitum rationalem, ergo vt videtur homo per vnicum actum non potest mereri tantum quantum meruit angelus, Nec per consequens habet eundem gradum premissi sicut angelus, propter quod oportet qd hoies peruenientes ad aequalitate premissi cum angelis mereamur hoc per plures actus ex quoru multiplicatioe augetur in eis gratia, & meritu amplioris glorie. Et in tantu possunt multiplicari in hominibus actus meritorii qd possunt no solum attingere aequalitate premissi cum angelis, sed su perexcedere, sicut tenet ecclesia de B. Virgine. De Christo autem non est dubiu quin sit beatorum omnium angelo, & fuit ab instanti suae conceptionis qui non accepit spiritum ad mensuram, exponendo vt alibi expositum est.

7 A D primum argumentum patet solutio, procedit enim de aequalitate officioru secundum quam actus Hierar. attenduntur, & secundum que angeli in ordinibus Hierar. collocantur.

8 Ad secundum dicendum, quod angelus inferioris ordinis nunquam eleuatur ad superiorem ordinem nec quantum ad officium, nec quantum ad premissum. Quia gradus officiorum sunt in beatis proportionabiliter ad gradus naturam que non mutantur, & gradus premissorum secundum gradum precedentium meritorum qui in angelis no augetur, nec ex parte gratie que est radix merendi, nec ex multiplicatione actuum, secus autem est de merito hominis, vt dictum est.

Sententia huius distinctionis. X. in generali & speciali.

Hoc etiam inuestigandum est. Superius determinauit Magister distinctionem angelorum quantum ad ordines. Hic vero determinat de eis quantum ad officia digniora que sunt assistere, & ministrare. Secundo quantum ad officia inferiora sicut est custodire. Secunda incipit in principio. 2. dist. Illud quoq; sciendum est. Prima diuiditur in tres. Primo mouet questionem suam & tangit circa eam vnam opinionem. Secundo tangit aliam. Tertio tertiam. Secunda ibi, quibus obicitur. Tertia ibi, alijs vero dicunt. Secunda istarum diuiditur in tres. Primo tangit opinionem. Secundo mouet contra eam obiectio nem & soluit. Tertio docet secundum eam respondere ad contrariam. Secunda ibi, hic oritur questio. Tertia ibi, que autem omnes angelos. Hac est sententia lectionis in generali.

2 IN speciali vero sic procedit, & proponit primo inquirendo vtrum omnes angeli ad exteriora nuncianda mittantur. Et dicunt quidam quod non omnes mittuntur, quia superiores semper Deo assistunt. Et hoc confirmat autoritatibus. Postea ponit secundam opinionem dicentium omnes angelos mitti, quia Seraphim missus legitur ad Esa. Et ipse filius Dei ad nos missus est. Et hanc opinionem confirmat autoritate Apostoli. Postea obicit contra hoc. Si enim omnes mittuntur, ergo debent dici angeli. Et respondet qd angeli proprie dicuntur qui ex officio & sepius mittuntur. Alij vero rarius mittuntur qui cum mittuntur angeloru nomen suscipiunt, secundum illud qui facis angelos tuos &c. Ad hoc incidenter ad huius confirmationem determinat de nominibus quorundam spirituum. Et dicit quod secundum istos Michael, Gabriel, Raphael, de superiori ordine sunt, vnde sunt nomina spirituum quorum nominum interpretatione tangit. Alij tamē dicunt quod nomina sunt propria officiorum, vnde quia Raphael interpretatur medicina dei quilibet qui ad medendum mittitur potest dici Raphael, & similitere

1. d. 17. q. 3.